A Minisztertanács és a SZOT közös határozata

(Folytatás az 1. oldalról.)

ket biztosító fokozottabb követelményeket állítsanak a gazdasági vezetés elé.

Nagyobb jogok

Szükséges, hogy a dolgozók élet- és munkakörülményeivel kapcsolatos meghatározott kérdésekben a gazdasági vezetők üzemi szinten is *csak a szakszervezetekkel való egyetértés alapján döntsenek.* Az így létrejött döntéseket és intézkedéseket a szakszervezetek támogassák, viszont *emeljenek vétót minden olyan intézkedéssel szemben, amelyek a törvényes rendelkezéseket, a közös megállapodásokat, a szocialista erkölcsnek megfelelő bánásmódot sértik,* s ne járuljanak hozzá ilyen intézkedések végrehajtásához.

A jövőben az üzemi és üzemegységi gazdasági vezetők tevékenységének megítélésénél, vezető tisztségükben történő megerősítésüknél vagy leváltásuknál a szakszervezeti szervek véleményét ki kell kérni. Ennek rendszerét is közösen dolgozza ki a Minisztertanács és a SZOT elnöksége.

Egyetértés alakult ki abban is, hogy a SZOT és a szakszervezetek a törvényes rendelkezések megszegőivel szemben az illetékes állami szerveknél eljárást kzdeményezzenek, s a szakszervezetekkel kötött megállapodások megszegése esetén — amennyiben szükséges — tiltakozásukat nyilvánosan is kifejezzék.

Az üzemi demokrácia fejlesztése

Az új gazdasági mechanizmusban *a szakszervezetek jogainak fokozottabb érvényesítéséhez szükséges intézkedésekre a javaslatokat a Szakszervezetek Országos Tanácsa dolgozza ki.* Ezzel egyidejűleg a SZOT *javaslatot tesz az üzemi demokrácia továbbfejlesztésére is.*

A megbeszélésen foglalkoztak néhány más időszerű kérdéssel is. Megállapították, hogy az üzemi dolgozók szociális, kulturális, munkavédelmi, egészségügyi és munkásellátási helyzetének javítására — ahol ez még nem kielégítő — további intézkedéseket kell tenni. E kérdés rendezésére a SZOT elnöksége — megfelelő időben — előterjeszti javaslatait a kormánynak.

A Minisztertanács és a SZOT elnöksége elismeréssel állapította meg, hogy *az MSZMP IX. kongresszusára kezdeményezett szocialista munkaverseny-mozgalom egyre jobban kiszélesedik, s már eddig is jelentős eredményeket hozott.*

Felhívják a gazdasági, műszaki, szakszervezeti vezetőket, hogy a továbbiakban is tegyenek meg mindent a dolgozók aktivitásának kibontakoztatására, a versenyvállalások sikeres teljesítésének útjában álló akadályok elhárítására.

A Minisztertanács és a SZOT elnöksége felkéri a dolgozókat, hogy *e nemes mozgalom keretében segítsék elő műhelyük, üzemük, vállalatuk, intézményük ezévi feladatainak megvalósítását,* mert ez alapozza meg a további fejlődést, ez biztosítja az ország termelő erőinek fejlődését és ezzel az életszínvonal további növekedését. (MTI)

Közéletünk hírei

WALTER ULBRICHT KÖSZÖNŐ LEVELE KÁDÁR JÁNOSHOZ

Walter Ulbricht, a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának első titkára meleghangú levélben köszönte meg a jókívánságokat és üdvözletet, amelyet Kádár János a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága nevében küldött a Német Szocialista Egységpárt megalakulásának 20. évfordulója alkalmából.

BUDAPESTEN AZ EAK FELSŐOKTATÁSI KÜLDÖTTSÉGE

Szombaton Budapestre érkezett dr. Husszein Szaid, az Egyesült Arab Köztársaság felsőoktatásügyi minisztere és felesége, dr. Akila Husszein Szaid vegyész, egyetemi tanár. A minisztert magyarországi útjára elkísérte Mohamed Kamel Szaddik államtitkár, dr. Musztafa Kamel Helmy államtitkár, az egyetemi tanács főtitkára és Khalil Kamel Ibrahim, a felsőoktatásügyi miniszter titkárságának vezetője.

Ilku Pál művelődésügyi miniszter szombaton hivatalában fogadta a dr. Husszein Szaid vezette felsőoktatási küldöttséget.

SARAGAT TÁVIRATA DOBI ISTVÁNHOZ

Giuseppe Saragat, az Olasz Köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet Dobi Istvánnak, az Elnöki Tanács elnökének Olaszország nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért.

Zákányszéki aranyérem — Erfurtból

Újabb magyar sikerek születtek az erfurti nemzetközi kertészeti kiállítás július 2-án megnyílt eredménybemutatóján. Aranyérmet nyert a Duna—Tisza közi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet paradicsoma, a Kertészeti Kutató Intézet paprikája, a zákányszéki Homokkultúra Termelőszövetkezet őszibarackja, a Nagyszentjánosi Állami Gazdaság meggye és az Újfehértói Állami Gazdaság kajszibarackja. A magyar kertészeti termékek ezenkívül 16 ezüst- és 19 bronzérmet szereztek.

Ünnepeltek a szövetkezeti dolgozók

Szeged szövetkezeti tagjai, a vasasok, asztalosok, kereskedők és földművesek — valamennyi szakma képviselői — a 41. szövetkezeti nap megünneplésére gyűltek össze tegnap este az újszegedi szabadtéri színpadon. A Csongrád megyei MESZÖV, KISZÖV és a Termelőszövetkezetek Megyei Tanácsa itt rendezte meg a szövetkezeti nap jubileumi ünnepségeit.

Este nyolc órakor Horváth Sándor, a megyei KISZÖV elnöke nyitotta meg az ünnepséget, utána Nánási László, az Elnöki Tanács tagja, a SZÖVOSZ felügyelő bizottságának elnöke mondott beszédet. Méltatta a szövetkezeti dolgozók szép eredményeit és kimagasló sikereit.

Az ünnepség második részében műsor következett. Béres Ferenc, Szűcs Sándor, Berdál Valéria, Berky Irén, a tápéi szövetkezeti népi együttes tánckara, a szegedi szövetkezeti bizottság énekkara, valamint a Szeged és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet népi zenekara — Rácz Lajos vezetésével — szórakoztatta a közönséget.

Egymillió aláírás az ENSZ-beadványon

Befejeződött az a nemzetközi aláírásgyűjtési akció, amelyet 1965-ben indított az Egyetemes Eszperantó Szövetség. Elhatározták, hogy az ENSZ-hez indítvannyal fordulnak, hogy tekintélyével és kellő eszközökkel segítse elő, szorgalmazza az eszperantó nyelv széles körű elterjesztését. A beadványt dr. Ivo Lapenna jogász-professzor, az Eszperantó Világszövetség elnöke az ENSZ idei őszi ülésszakán nyújtja át U Thant főtitkárnak.

Csaknem egymillió személyi aláírás került a gyűjtőívekre, mintegy 60 országból. Magyarországon — ahol egy hónap múlva kezdődik az 51. eszperantó világkongresszus — az egyéni aláírások száma megközelítette az ötvenezret. Néhány név az ívekről: Nezvál Ferenc, Veres József, Nagy Józsefné, Barcs Sándor, Lőrincze Lajos, Veres Péter, Kisfaludy-Ströbl Zsigmond.

AZ ELNÖK

Negyevenhárom éves. Halántékát azonban teljesen ellepte már a „dér". Életéből az utolsó nyolc esztendő talán húsz esztendő küzdelmével is felér. Nem gyűjtött magának házat, vagyont, csak a küzdés, olykor meg nem értés jutott neki osztályrészül. Mégis mély őszinteséggel mondja el, hogy elégedett, boldog ember. Lehetetlenség nem hinni a szavait.

Nehéz esztendők

Nyolc évvel ezelőtt a Belügyminisztérium századosi egyenruháját tette le, s falura kérte magát. Uradalmi cselédemberként ismerkedett meg a világgal, s hitte, hogy parasztfajtájával olyan nagy, sorsdöntő kérdésben is egyet tud majd érteni, mint amilyen a termelőszövetkezetek ügye. Így lett Fülöp János belügyi százados 1958-ban a pusztaszeri Petőfi Tsz elnöke. Mikor megválasztották, hárommillió forintnyi fedezelten adosságot talált és kétségbeesést. A tsz éveken át a legszükségesebbeket sem tudta megadni tagjainak. Az emberek dolgozni sem akartak. Az új elnök építette a pártszervezetet, s buzdított: fogjuk meg emberek, csináljuk a dolgunkat, ha élni akarunk.

A fásultság és a közöny azonban nem engedett fel egyszerre. Újabb nehéz esztendők, tetemes mérleghiányok következtek még. Az első három esztendő, amire Fülöp János kihelyezése szólt, nem hozta meg Pusztaszren a változásokat. Türelmetlenség a járásnál, a banknál. Fülöp elvtárs, mi lesz már? A sikertelen évek után mint mások, akik főleg egyéni boldogulásukat tartották szem előtt, ott hagyhatta volna a szövetkezetet. Egyszer, kétszer meg is fordult ez a fejében. Tóth Imre, aki most szőlészeti brigádvezető, fogalmazta meg neki egyszer: elmehet, ha akar, de a becsülete itt fog maradni. Nem hagyhatja cserben a közösséget.

Távol a családtól

Azóta már kétszer hosszabbították meg saját kérésére kihelyezését. Nyolc év, távol a családtól, nagyon sok idő. Most marxista esti egyetemen is tanul, ezért hetenként kétszer láthatják itthon Szegeden, a családban. Más napokon este éjfél felé szokott ledőlni mindig a tsz-iroda kis szobájában, s hajnali 3-kor már ismét talpon van. Kérdeztem tőle: meddig bírja ezt erővel, idegekkel.

— Tudod — mondta — érzem már, hogy elfáradtam egy kicsit. Addig azonban nem mehetek el, amíg nem lesz teljesen olyan ez a termelőszövetkezet, mint amilyennek valamikor elképzeltem. Ha majd úgy látom, hogy boldogulnak az én pusztaszeri rokonaim nélkülem is, akkor kérek magamnak a városban, a családom közelében egy nyugalmasabb, szolíd állást. A fizikai munka is jó lesz.

Megfiatalodott a szövetkezet

Így vall önmagáról, s talán el is felejtette volna mondani, ha én, az újságíró eszébe nem juttatom: 1966. április 4-én kitartó, sokszor kétségbeejtően nehéz kommunista helytállásáért feltűzték mellére a Munka Érdemrend ezüst fokozatát. Mennyi mindent takar ez a kicsi érdemrend! Miközben az elnök sokat öregedett, meg is fáradt, a Petőfi Tsz a szó igazi értelmében megfiatalodott. Azelőtt 60 év felett volt a tagság átlag életkora. Most meg már negyvenévesek csupán. Szinte mindenki visszajött a Petőfi Tsz-ben akire számítottak. Tavaly is 40 új tagot vettek fel, s közülük a legöregebb sem volt sokkal több 40 évesnél. Az ő segítségükkel egy fokkal előbbre lépett a munka eredményességét mutató ranglistán 1965-ben a Petőfi Tsz. Amint ezt pénzügyi nyelven mondják, az egy szántóegységre jutó gazdálkodási eredmény — tehát a tiszta haszon — 1100 forintról 1470 forintra szökött fel, annak ellenére, hogy tavaly nyáron jégverés pusztította a közös határ nagy részét.

Anélkül lett közepes gazdaság a Petőfi Tsz sok heterogén homokjából, hogy a tulajdonképpeni nagy beruházások még nem is hoztak hasznot. A 85 holdnyi szőlőből 25 holdat az idén adtak át a termelésnek. A negyedik éves ültetés 60 hold. Azokon a tőkéken is szépen mutatkozik a termés. Becsüljük a kis tőkék első ígéretét ezer mázsára. Enynyivel ismét több jut majd zárszámaráskor az embereknek.

Ki minek tudna legjobban örülni?

Megnéztük a szőlőt, aztán visszamentünk az elnöki szállásra. Az elnök szalonnát, s kenyeret vacsorázik. Nem jöhet be a 40 kilométerre levő városba egy pár szóra, egy tányér meleg ételre a családhoz.

— Igaza van az asszonyomnak is, amikor lázad, hogy nem élet ez így. Évek óta garast garasra tesz — bár még nagyon sok a híja —, hogy vegyünk egy kocsit. Akkor mindennap hazamehetnék. Türelmetlen.

Este van, néptelen az udvar, az irodák. Már csak ő van bent egyedül. Mondja, hogy 6 ezer forint ajándékpénz érkezett, versenyben nyerték. A homoki tsz-ek közül ugyanis nekik lett a szegedi járásban a legjobb a gazdálkodási eredményük.

Valami kedves kis ajándékokat kellene venni ebből azoknak, akiknek köszönhető a siker. Ma este még ezt kell kifundálnia: ki minek tudna legjobban örülni?

Csepi József

A művelődés naplójából

Ismert a szocialista brigádok jelszava: szocialista módon dolgozni, tanulni, élni. A munka csak egyik része életünknek, igaz, a nagyobb. De mellette szórakozni, pihenni, művelődni kell. Most, 21 évvel a felszabadulás után, már nem is nagyon illik emlegetni és figyelmeztetni, hogy ma már mindenki tanulhat, mindenkinek nyitva állnak a kulturális intézmények kapui, úgy, ahogy azelőtt a munkás nem is álmodhatta. Ez ma már természetes. De vajon élnek-e ezzel a jogukkal az emberek, akiknek most is a surrogó, vagy dübörgő gépek közt telik az élete?

A legkiválóbbakhoz mentünk, a szocialista brigádokhoz, akiknek vállalásai közt a — művelődés, oktatás terén — alcím is szerepel.

1

— Tessék megnézni ezeket a brigádnaplókat, minden benne van! — mondja a Szegedi Ruhagyárban Eperjesi Erzsébet, a szakszervezeti bizottság termelési felelőse.

Valóban sok mindent láthat az ember. Lebegő színház- és tárlatjegyeket, fényképet egy brigádról a múzeum előtt — *Közös tárlatnézés után* címmel bírálatot a nyári tárlat képeiről, bejegyzéseket, mikor milyen előadást hallgattak, mikor kiknek drukkoltak a vizsgákon, — mert sokan járnak közülük technikumba, szakmunkásképzésre, munkásakadémiára —, s dicséretet a különböző író—olvasó találkozókról.

Az olvasás, a könyv egyébként mindenütt szerepel.

— Vállaljuk, hogy a brigád minden tagja belép az üzemi könyvtárba, s havonként egy-két könyvet elolvas. Elsősorban az olvasással lehet mérlegelni brigádon belül a kulturáltságot, mert ez a legkedveltebb — s alatta két súlyos oszlopban a felsorolás: ki mit olvasott. ... Zola, Solohov, Ráth—Végh, Illyés... Ilyen sorrendben kezdődött.

És Kakuszi Józsefné könyvbizományos is meséli, hogy milyen óriási pénzeket hagynak nála az emberek. Persze a részletre. A Világirodalmi sorozat a sztár, 81 ember íratta fel, de sokan kérnek a Jókai, a Milliók Könyve-sorozatból, az Új Magyar Lexikon, Kultúra Világa, s a művészettörténeti könyvekből is.

2

— Színházba nem járnak? — kérdezem, mikor szünetben összeülünk egy kis beszélgetésre a Törekvés és Becsület brigád tagjaival.

— Hát közösen nem. Azt nem lehet összeegyeztetni. Megy mindenki a maga családjával — mondja egy asszonyka a Törekvés brigádból, ahol 38-an vannak.

— Mi inkább tévét nézünk. Az egyszerűbb. Nagy a család, öt gyerekem van, Jók voltak a sorozatok a Két tűz között, a Nyomorultak és tetszett az Aknamező is — mondja Szabó Lászlóné, aki a Becsület-brigád tagja. — Csak sokat nem láthatunk, ha délutáni műszakban vagyunk. Már írtunk is a tévének, hogy az ismétlést jobb időpontra tegyék...

— Megtárgyalunk ám mindent, ha külön látjuk is, színházat, tévét, filmeket — mondja a Becsület brigád vezetője.

— Még a politikai kérdéseket is — így Becsei Józsefné, a Törekvés brigádból. — Ideológiai, politikai oktatásra járunk és nagyon érdekel bennünket. — Bogdán Imréné is megerősíti: — Tulajdonképp a mai életünk, korunk problémáit hallgatjuk. Múltkor például a gyarmati kérdést is megbeszéltük a szalagon belül is.

— Egyszer három óráig tartott egy ilyen szemináriumi előadás. A végén alig akartak elmenni, s még az én beszámolóm is kimaradt — mondja Boldizsár Jánosné. — Stefan Zweig Stuart Mária című könyvét akartam bemutatni...

3

A műszaki brigád érdekes dolgokról tájékoztat.

— Mi negyedévenként műszaki könyvtári híradót szoktunk készíteni — tájékoztat a brigádvezető, Buknicz Sándorné. — Így szakmailag tájékozottabbak, érdeklődőbbek lesznek az emberek. A férjem kultúrfelelős. Ő talán többet mondhat.

— Tavaly Pesten a ruházati ipar seregszemléjén három aranyérmet nyertünk. Szavalatok, irodalmi összeállítások népi tánc voltak műsoron. De azóta is a különböző ünnepségeken, rendezvényeken mindig szerepelünk, s a vasárnapi klubdélutánokon is mindig szoktunk műsort adni. A különböző szocialista brigádokból sok szereplőnk van. Mit mondjak? Szeretik, élvezettel csinálják. Nem sajnálják a fáradságot. S az eredmény őket dicséri.

JAKAB ÁGNES

Ma véget ér a színházi évad

A Szegedi Nemzeti Színházban a Szegény kis betörő című zenés vígjáték ma esti előadásával befejeződik az idei színházi évad. A hagyományos évadzáró értekezletet tegnap délelőtt tartották a színház művészei. Az egész évi munkát Vaszy Viktor, a színház igazgatója értékelte.

A szegedi színház művészei a most befejeződött évadban a nagyszínházban 301, a Kamaraszínházban 134 előadást tartottak. A tájékoztatók szerint az előadások száma: 136. Ebből 12 próza, 13 operett és 23 operaelőadás. A többi a Kamaraszínház tájba vitt előadása. A Rádió 3, a Televízió 7 előadást közvetített ebben az évben. Tovább növekedtek a színház nemzetközi kapcsolatai. Különösen jelentős ebből a szempontból a jugoszláv színházakkal tartott kapcsolat erősödése. Legjelentősebb eseménye volt ennek az újvidéki operaénekesek és a szegediek újvidéki vendégszereplése.

Az évad két produkciója, Rozov Úton és Bágyoni Attila A Botlár-ügy című drámájának szegedi előadása nívódíjat kapott. Ezenkívül több színész kapott jelentős kitüntetést. Jászai László és Sándor János tegnap vette át a nívódíjat a Televíziótól.

A következő évad előkészítése augusztus 23-án kezdődik.

Közepes árhullám a Tiszán

A hét elején lehullott csapadék hatására a Tisza vízállása is növekedett. A tiszalöki duzzasztó vizét leengedték, hogy ezzel is gyorsítsák a közepes árhullám levonulását. Szolnoknál jelenleg ötszáz centiméter a vízállás és a tetőzés ötszázötven centiméter körül várható. A magasabb vízállás néhány helyen veszélyezteti a nyári gátak által védett területeket, elsősorban ott, ahol a tavaszi árvíz óta a helyreállítást még nem fejezték be.